ด่วนที่สุด

ที่ ปน ๐๐๒๓.๔/ว ๑๗๕๗๒

ศาลากลางจังหวัดปัตตานี
ถนนเดชา ปน ๙๔๐๐๐

๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๕

เรื่อง การตรวจสอบที่สาธารณประโยชน์เพื่อปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ (One Map)

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ นายกเทศมนตรีเมืองปัตตานี และนายกเทศมนตรีเมืองตะลุบัน

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๔.๖/ว ๒๔๘๓ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๕ จำนวน ๑ ชุด
๒. ตารางรายงานผลการตรวจสอบที่สาธารณประโยชน์เพื่อปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ (One Mep) จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแจ้งว่า กระทรวงมหาดไทยแจ้งให้ทราบว่า การดำเนินการเพื่อปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ มาตราส่วน ๑ : ๔๐๐๐ (One Map) ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภทพลเมืองใช้ร่วมกัน มีบางพื้นที่ ตำแหน่งที่ดินตามหลักฐานหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงทับซ้อนกับที่ราชพัสดุ จึงขอให้จังหวัดในพื้นที่กลุ่มที่ ๑ จำนวน ๑๑ จังหวัด ประกอบด้วย นนทบุรี นครปฐม อ่างทอง สิงห์บุรี สมุทรสงคราม กรุงเทพมหานคร สมุทรปราการ ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา สมุทรสาคร และสุพรรณบุรี ดำเนินการตรวจสอบและรายงานผลการดำเนินการพร้อมจัดส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องให้กระทรวงมหาดไทยทราบ ภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕ สำหรับจังหวัดอื่นให้รายงานภายในวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๖๕

ในการนี้ เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปตามเจตนารมณ์แห่งกฎหมาย จังหวัดปัตตานีจึงขอความร่วมมือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้การสนับสนุนตรวจสอบข้อมูลของจังหวัด เกี่ยวกับที่สาธารณประโยชน์ที่มีการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงและมีทบวงการเมืองหรือส่วนราชการเข้าไปใช้ประโยชน์ในที่ดินแล้ว ว่าได้ดำเนินการขอถอนสภาพ ขอขึ้นทะเบียน หรือขอใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐ หรือไม่ และ**รายงานผลการดำเนินการตามแบบที่กำหนด พร้อมจัดส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องให้จังหวัดปัตตานีทราบ ภายในวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๕** สำหรับการรายงานตามแบบดังกล่าวอำเภอ ทุกอำเภอให้สรุปแบบรายงานผลการดำเนินการ พร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้องขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่รับผิดชอบให้จังหวัดปัตตานีทราบ สำหรับเทศบาลเมือง ให้รายงานผลการดำเนินการ พร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้องให้จังหวัดปัตตานีทราบโดยตรง อนึ่ง หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะดำเนินการดังกล่าว เพื่อออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (น.ส.ล.) สามารถดำเนินการเบิกค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ ตามข้อ ๑๓ แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน พ.ศ. ๒๕๕๓ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการ สำหรับอำเภอให้แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่รับผิดชอบทราบและดำเนินการด้วย

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยตรี
(ตระกูล โทธรรม)
รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดปัตตานี

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดปัตตานี
กลุ่มงานกฎหมายระเบียบและเรื่องร้องทุกข์
โทร. ๐-๗๓๓๓-๖๐๔๔ ต่อ ๑๐๔
โทรสาร ๐-๗๓๓๓-๖๕๘๑

ตารางรายงานผลการตรวจสอบที่สาธารณประโยชน์เพื่อปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ (One Map)

ที่	น.ส.ถ. เลขที่	ที่สาธารณประโยชน์	ที่ตั้ง	หน่วยงานที่เข้าใช้พื้นที่	การขออนุญาตใช้พื้นที่ (ขอถอนสภาพ/ขอขึ้นทะเบียน/ ขอใช้ ม.๙ /ยังไม่ขออนุญาต	การขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุ	
						ที่ดิน	อาคาร

ลงชื่อ ..... ผู้รายงานข้อมูล

(.....)

ตำแหน่ง .....

หมายเหตุ : รายงานให้กลุ่มงานกฎหมาย ระเบียบ และเรื่องร้องทุกข์ สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดปัตตานีทราบ ภายในวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๕

มท 0809.6/1221 ลว 15 ส.ค. 65

กม

สถ.จ. บัตรานี
รับที่ 6612
วันที่ 18 ส.ค. 2565
9.52 น.

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๘๐๔.๖/ว ๒๔๘๓

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา กทม. ๑๐๓๐๐

๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๕

เรื่อง การตรวจสอบที่สาธารณประโยชน์เพื่อปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ (One Map)

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๕๑๑.๓/ว ๕๔๐๗ ลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๕ จำนวน ๑ ฉบับ

๒. ตารางรายงานผลการตรวจสอบที่สาธารณประโยชน์เพื่อปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ (One Map) จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยกระทรวงมหาดไทยแจ้งว่า การดำเนินการเพื่อปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ มาตราส่วน ๑ : ๔๐๐๐ (One Map) ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภทพลเมืองใช้ร่วมกัน มีบางพื้นที่ ตำแหน่งที่ดินตามหลักฐานหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงทับซ้อนกับที่ราชพัสดุ จึงให้จังหวัดในพื้นที่กลุ่มที่ ๑ จำนวน ๑๑ จังหวัด ประกอบด้วย นนทบุรี นครปฐม อ่างทอง สิงห์บุรี สมุทรสงคราม กรุงเทพมหานคร สมุทรปราการ ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา สมุทรสาคร และสุพรรณบุรี ดำเนินการตรวจสอบและรายงานผลการดำเนินการ พร้อมจัดส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องให้กระทรวงมหาดไทยทราบภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕ สำหรับจังหวัดอื่นให้รายงานภายในวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๖๕ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้ว เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปตามเจตนารมณ์แห่งกฎหมาย จึงขอความร่วมมือจังหวัดแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้การสนับสนุนตรวจสอบข้อมูลของจังหวัด เกี่ยวกับที่สาธารณประโยชน์ที่มีการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงและมีทบวงการเมืองหรือส่วนราชการเข้าไปใช้ประโยชน์ในที่ดินแล้ว ว่าได้ดำเนินการขอถอนสภาพ ขอขึ้นทะเบียน หรือขอใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐ หรือไม่ หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะดำเนินการดังกล่าว เพื่อออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (น.ส.ล.) สามารถดำเนินการเบิกค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ ตามข้อ ๑๓ แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน พ.ศ. ๒๕๕๓

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายศิริวัฒน์ บุปผาเจริญ)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น
กลุ่มงานกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น ๒
โทร./โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๖
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th
ผู้ประสานงาน ณัฏฐาริณีย์ โทร. ๐๙๕-๙๓๗๒๐๐๗

ด่วนที่สุด
ที่ มท ๐๕๑๑.๗/ว ๕๔๐๗

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๕

เรื่อง การตรวจสอบที่สาธารณประโยชน์เพื่อปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ (One Map)

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๕๑๑.๗/ว ๓๓๑๒ ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๔๗

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบรายงานผลการตรวจสอบฯ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยคณะรัฐมนตรี ในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ได้มีมติเห็นชอบผลการดำเนินการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ มาตราส่วน ๑ : ๔๐๐๐ (One Map) และรับรองเส้นแนวเขตที่ดินของรัฐพื้นที่กลุ่มที่ ๑ จำนวน ๑๑ จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดนนทบุรี นครปฐม อ่างทอง สิงห์บุรี สมุทรสงคราม กรุงเทพมหานคร สมุทรปราการ ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา สมุทรสาคร และสุพรรณบุรี และให้หน่วยงานที่มีที่ดินอยู่ในความรับผิดชอบ ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับผลการดำเนินการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐดังกล่าว โดยใช้แผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้วแทนแผนที่แนบท้ายกฎหมาย และใช้เป็นแนวเขตที่ดินของรัฐตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้แล้วเสร็จภายใน ๓๖๐ วัน โดยอาจขอขยายระยะเวลาการดำเนินการต่อคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติได้ตามเหตุผลความจำเป็นแต่ไม่เกิน ๑๘๐ วัน

กระทรวงมหาดไทยขอเรียนว่า การดำเนินการเพื่อปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐดังกล่าวในส่วนที่เกี่ยวกับที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภทพลเมืองใช้ร่วมกันนั้น ปรากฏข้อเท็จจริงในบางพื้นที่ว่า ตำแหน่งที่ดินตามหลักฐานหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงทับซ้อนกับที่ราชพัสดุ ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการตามนโยบายปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ มาตราส่วน ๑ : ๔๐๐๐ (One Map) ของพื้นที่กลุ่มที่ ๑ จำนวน ๑๑ จังหวัด สอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว และเป็นการเตรียมความพร้อมในพื้นที่จังหวัดอื่น จึงขอให้จังหวัดในพื้นที่กลุ่มที่ ๑ จำนวน ๑๑ จังหวัด ดำเนินการตรวจสอบและรายงานผลการดำเนินการ พร้อมจัดส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องให้กระทรวงมหาดไทยทราบภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕ สำหรับจังหวัดอื่นให้รายงานภายในวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๖๕ ดังนี้

๑. สำรวจที่สาธารณประโยชน์ที่มีการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงและมีทบวงการเมืองหรือส่วนราชการเข้าไปใช้ประโยชน์ในที่ดินแล้ว ว่าได้ดำเนินการขอถอนสภาพ ขอขึ้นทะเบียนหรือขอใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐ ตามนัยหนังสือกระทรวงมหาดไทยที่อ้างถึง หรือไม่ อย่างไร

/๒. กรณี ...

๒. กรณีมีทบวงการเมืองหรือส่วนราชการเข้าไปใช้ประโยชน์ในที่ดินแล้ว โดยยังไม่ได้ดำเนินการตามข้อ ๑ แต่มีการขึ้นทะเบียนเป็นที่ราชพัสดุไปแล้ว ขอให้จังหวัดตรวจสอบว่าการขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุดังกล่าวเป็นการขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุเฉพาะส่วนที่เป็นอาคารที่ทำการหรือไม่ อย่างไร เพื่อให้ถูกต้องสอดคล้องกับการดำเนินการตามกฎหมาย

๓. กรณีที่ทบวงการเมืองหรือส่วนราชการเข้าใช้ประโยชน์ที่ดินโดยที่ยังมิได้ดำเนินการให้เป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย ขอให้จังหวัดสั่งการผู้มีอำนาจดูแลรักษาที่สาธารณประโยชน์แจ้งทบวงการเมืองหรือส่วนราชการนั้นดำเนินการให้เป็นไปตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๕๑๑.๓/ว ๓๓๑๒ ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๔๗ ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุทธิพงษ์ จุลเจริญ)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมที่ดิน
สำนักจัดการที่ดินของรัฐ
โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๕๘๓๘
โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๙๑๐๖

ด่วนที่สุด

ที่ มท 0511.3/ว 3312

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กทม. 10200

5 ตุลาคม 2547

เรื่อง ขักซ้อมความเข้าใจวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับทบวงการเมืองหรือส่วนราชการขอใช้ที่ดินของรัฐเพื่อประโยชน์ในราชการ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง (1) ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ทบวงการเมืองใช้ที่ดินของรัฐ เพื่อประโยชน์ในราชการตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2541
(2) หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0511.2/ว 184 ลงวันที่ 16 มกราคม 2546

ตามหนังสือที่อ้างถึง กระทรวงมหาดไทยได้แจ้งแนวทางให้ปฏิบัติ กรณี ทบวงการเมืองใดมีความประสงค์จะใช้ที่ดินของรัฐ ว่าทบวงการเมืองนั้นจะต้องแจ้งความประสงค์ขอถอนสภาพที่ดินสาธารณประโยชน์นั้นเสียก่อน ห้ามมิให้เข้าไปใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐโดยพลการ หากพบว่ามีการฝ่าฝืนก็ให้จังหวัดดำเนินการตามระเบียบและกฎหมายที่กำหนดไว้โดยเคร่งครัดแม้ว่าจะเข้าไปในที่ดินเพื่อประโยชน์ส่วนรวมก็ตาม การกระทำดังกล่าวก็ถือเป็นความผิดตามกฎหมาย นั้น

กระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาทบทวนแล้วเห็นว่า กรณี การขอถอนสภาพหรือขึ้นทะเบียนที่ดินของรัฐเพื่อประโยชน์ในราชการ มีขั้นตอนและกระบวนการที่ใช้ระยะเวลานาน ดังนั้น เพื่อให้ทบวงการเมืองที่มีความประสงค์จะขอใช้ที่ดินของรัฐเพื่อประโยชน์ในราชการเป็นการเร่งด่วน หรือทบวงการเมืองที่เข้าไปใช้ที่ดินของรัฐแล้ว และเรื่องอยู่ระหว่างขอถอนสภาพ หรือขอขึ้นทะเบียนในที่ดินของรัฐอย่างถูกต้องตามกฎหมาย ก่อนที่การดำเนินการถอนสภาพหรือขึ้นทะเบียนจะแล้วเสร็จ สามารถเข้าใช้ประโยชน์ในที่ดินได้โดยชอบด้วยกฎหมาย จึงเห็นควรให้จังหวัดดำเนินการดังต่อไปนี้

1. กรณีทบวงการเมืองหรือส่วนราชการที่มีความประสงค์จะขอใช้ที่ดินของรัฐเพื่อประโยชน์ในทางราชการ ให้ดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ทบวงการเมืองใช้ที่ดินของรัฐ เพื่อประโยชน์ในราชการตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2541 ประกอบกับหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท 0511.2/ว 184 ลงวันที่ 16 มกราคม 2546 โดยเคร่งครัดก่อนจึงจะสามารถเข้าไปใช้ประโยชน์ได้ ห้ามมิให้เข้าไปโดยพลการ และให้จังหวัดหมั่นตรวจตรา หากพบว่ามีการฝ่าฝืนก็ให้ดำเนินการกับผู้ฝ่าฝืนระเบียบและกฎหมายอย่างเคร่งครัด

2. กรณีทบวงการเมืองหรือส่วนราชการที่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐก่อนที่การดำเนินการถอนสภาพตามมาตรา 8 วรรคสอง (1) แห่งประมวลกฎหมายที่ดินจะแล้วเสร็

ให้ทบวงการเมืองยื่นคำขออนุญาตใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐตามมาตรา 9 เป็นการชั่วคราวไปพลาง ก่อน พร้อมทั้งขอถอนสภาพไปในคราวเดียวกัน ทั้งนี้ การขออนุญาตตามมาตรา 9 ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการอนุญาตตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2543

3. ที่ดินที่ทบวงการเมืองขออนุญาตตามมาตรา 9 นั้น จะต้องปรากฏว่าที่ดินที่ขออนุญาตนั้นอยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะขอถอนสภาพตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ทบวงการเมืองใช้ที่ดินของรัฐ เพื่อประโยชน์ในราชการตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2541 ได้ และในการอนุญาตตามมาตรา 9 ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดกำหนดไว้ในเงื่อนไขของการอนุญาตว่า **"ทบวงการเมืองผู้ขอจะต้องให้ความร่วมมือในการดำเนินการเพื่อถอนสภาพที่ดิน โดยใช้งบประมาณของตนเอง ให้แล้วเสร็จก่อนครบกำหนดอายุการอนุญาตตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน"** และต้องเสียค่าตอบแทนแก่รัฐตามนัยมาตรา 9 ทวิ

อนึ่ง ทบวงการเมืองใดที่เข้าไปใช้ประโยชน์แล้ว และยังไม่ได้ดำเนินเรื่องขอขึ้นทะเบียนขอถอนสภาพ หรือทบวงการเมืองที่ขอขึ้นทะเบียนหรือถอนสภาพอยู่ระหว่างการดำเนินการ ให้จังหวัดแจ้งทบวงการเมืองที่เข้าไปใช้ที่ดินดังกล่าวแล้ว ไม่ว่าจะได้รับอนุมัติในหลักการตามระเบียบฯ หรือไม่ก็ตามให้มายื่นคำขออนุญาตตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ภายในกำหนด 30 วัน นับแต่วันรับแจ้ง หากทบวงการเมืองใดไม่ยื่นภายในกำหนดให้ถือว่าฝ่าฝืน และให้จังหวัดดำเนินการตามระเบียบและกฎหมายโดยเคร่งครัด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายศิวะ แสงมณี)
รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

รมที่ดิน สำนักจัดการที่ดินของรัฐ
ทร. 0 2622 3469 มท 50801-12 ต่อ 365
ทรสาร 0 2222 1840

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย

ว่าด้วยการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน สำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน

พ.ศ. ๒๕๕๓

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๔ ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับมาตรา ๑๒๒ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๑

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๒๒ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๑ และมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน พ.ศ. ๒๕๕๓"

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๔

บรรดาระเบียบ ข้อบังคับหรือคำสั่งอื่นใด ที่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามระเบียบนี้ โดยให้มีอำนาจตีความวินิจฉัยปัญหารวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติ เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

หมวด ๑
ลักษณะที่ดิน

ข้อ ๕ ที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันที่อยู่ในบังคับของระเบียบนี้ หมายถึง ที่ดินสำหรับประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน ไม่ว่าเป็นโดยสภาพธรรมชาติโดยการใช้ร่วมกันของประชาชน โดยทางนิติกรรม หรือโดยผลของกฎหมาย เช่น ที่ชายตลิ่ง ที่ป่าชายทางบก ทางน้ำ สวนสาธารณะ ที่เลี้ยงสัตว์ และที่สาธารณะประจำตำบลหรือหมู่บ้าน

หมวด ๒
อำนาจหน้าที่

ข้อ ๖ อำนาจหน้าที่ในการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินตามข้อ ๕ ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของนายอำเภอร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่

ในกรณีมีข้อพิพาทหรือคดีเกี่ยวกับที่ดินตามวรรคหนึ่ง ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการระงับข้อพิพาทหรือร้องทุกข์กล่าวโทษภายในสามสิบวัน นับแต่รู้เหตุแห่งข้อพิพาทหรือคดีนั้น เว้นแต่คดีจะขาดอายุความให้ร้องทุกข์กล่าวโทษโดยทันที

หากมิได้มีการดำเนินการตามวรรคสอง ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแจ้งเหตุผลและความจำเป็นให้นายอำเภอทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ครบกำหนด และให้นายอำเภอเป็นผู้ดำเนินการหรือนายอำเภอร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการก็ได้

การดำเนินการระงับข้อพิพาทหรือการดำเนินคดีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือนายอำเภอได้ดำเนินการไปก่อนระเบียบนี้ใช้บังคับ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือนายอำเภอดำเนินการต่อไปจนกว่าจะถึงที่สุด

ความในวรรคสอง ไม่เป็นการตัดอำนาจหน้าที่ของนายอำเภอที่จะดำเนินการฝ่ายเดียว

หมวด ๓
การใช้ประโยชน์

ข้อ ๗ นายอำเภอและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่มีอำนาจใช้ หรือยินยอมให้บุคคลอื่นใช้ที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน เว้นแต่จะได้รับความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัดและปฏิบัติตามประมวลกฎหมายที่ดิน กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง และระเบียบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

ข้อ ๘ การขอถอนสภาพที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันตามมาตรา ๘ วรรคสอง การขออนุญาตใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐตามมาตรา ๙ และการขอสัมปทานตามมาตรา ๑๒ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ให้ปฏิบัติตามกฎ หรือระเบียบว่าด้วยการนั้นที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

ข้อ ๙ ทบวงการเมืองตามประมวลกฎหมายที่ดินอาจขอเปลี่ยนสภาพการใช้ที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน จากการใช้เพื่อประโยชน์อย่างหนึ่งเป็นอีกอย่างหนึ่งได้ ทั้งนี้ ให้ปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการเปลี่ยนสภาพที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

หมวด ๔
การจัดทำทะเบียน

ข้อ ๑๐ ที่ดินตามข้อ ๕ เว้นแต่ที่ชายตลิ่ง ทางบก ทางน้ำ ลำกระโดง ลำรางสาธารณะ หรือทางระบายน้ำ รวมทั้งที่เรียกชื่ออย่างอื่นในทำนองเดียวกัน ให้นายอำเภอร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการจัดทำทะเบียนที่ดินสาธารณประโยชน์ตามแบบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด จำนวน ๔ ชุด โดยให้เก็บรักษาไว้ที่อำเภอ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานที่ดินจังหวัด และกรมที่ดิน แห่งละ ๑ ชุด

ถ้าที่ดินแปลงใดยังไม่มีหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ให้ผู้มีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันตามกฎหมาย เป็นผู้ดำเนินการขอออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง

สำหรับทะเบียนที่ดินสาธารณประโยชน์ที่ได้จัดทำไว้ก่อนระเบียบนี้ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขอคัดสำเนามาเพื่อจัดเก็บไว้ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นท้องที่ด้วย

ในการดำเนินการข้างต้นให้สำนักงานที่ดินจังหวัดหรือสำนักงานที่ดินจังหวัดสาขาให้การสนับสนุนในการดำเนินการ เช่น ด้านข้อมูลและการรังวัดทำแผนที่

ข้อ ๑๑ กรณีที่ได้ดำเนินการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงแล้ว ให้ผู้ดูแลรักษาตรวจสอบทะเบียนที่ดินสาธารณประโยชน์ฉบับที่ผู้ดูแลรักษาเก็บไว้ หากไม่ปรากฏหลักฐานในทะเบียนที่ดินสาธารณประโยชน์ หรือปรากฏหลักฐานแต่รายละเอียดไม่ตรงกัน ให้แจ้งเจ้าพนักงานที่ดินดำเนินการลงรายการเกี่ยวกับที่ดินแปลงนั้นในทะเบียนให้ครบถ้วน หรือดำเนินการแก้ไขทะเบียนที่ดินสาธารณประโยชน์ให้ตรงตามข้อเท็จจริง เสร็จแล้วลงลายมือชื่อพร้อมชื่อตัวบรรจงตำแหน่ง และวัน เดือน ปี กำกับไว้

กรณีที่ได้มีพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกาถอนสภาพที่ดินตามข้อ ๕ หรือมีพระราชบัญญัติให้โอนที่ดินหรือมีคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอันถึงที่สุดว่าที่ดินดังกล่าวไม่เป็นที่ดินสาธารณประโยชน์ทั้งแปลง ให้เจ้าพนักงานที่ดินจำหน่ายทะเบียนโดยการขีดฆ่ารายการทะเบียน

ที่ดินสาธารณประโยชน์ตลอดทั้งรายการ แต่หากกรณีเป็นที่ดินสาธารณประโยชน์บางส่วน ให้เจ้าพนักงานที่ดินแก้ไขรายการให้ถูกต้อง พร้อมทั้งหมายเหตุท้ายทะเบียนของที่ดินแปลงนั้น ตามแต่กรณีว่าที่ดินสาธารณประโยชน์ดังกล่าวได้โอนหรือถอนสภาพตามพระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกา คำพิพากษา หรือคำสั่งศาลใด ตั้งแต่เมื่อใด เสร็จแล้วลงลายมือชื่อพร้อมชื่อตัวบรรจง ตำแหน่ง และวัน เดือน ปี กำกับไว้

กรณีที่ยังมิได้มีการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เมื่อปรากฏว่าการจัดทำทะเบียนที่ดินสาธารณประโยชน์ผิดพลาดคลาดเคลื่อน ให้สำนักงานที่ดินจังหวัดรวบรวมข้อเท็จจริงและความเห็นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และอำเภอ เพื่อรายงานผู้ว่าราชการจังหวัดให้ความเห็นเพื่อนำเสนอกระทรวงมหาดไทยพิจารณาสั่งการ หากกระทรวงมหาดไทยเห็นชอบให้แก้ไขหรือจำหน่ายรายการทะเบียนที่ดินสาธารณประโยชน์ ให้เจ้าพนักงานที่ดินแก้ไขรายการในทะเบียนที่ดินสาธารณประโยชน์หรือหมายเหตุไว้ตอนท้ายของทะเบียนว่า "ไม่มีที่ดินตามที่ระบุไว้ในทะเบียนเดิม" เสร็จแล้วลงลายมือชื่อพร้อมชื่อตัวบรรจง ตำแหน่ง และวัน เดือน ปี กำกับไว้

เมื่อได้มีการแก้ไขหรือหมายเหตุในทะเบียนที่ดินสาธารณประโยชน์ตามวรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสามเสร็จแล้ว ให้จัดส่งสำเนาทะเบียนที่ดินสาธารณประโยชน์ให้หน่วยงานตามข้อ ๑๐ แก้ไขหลักฐานทะเบียนให้ถูกต้องตรงกัน

หมวด ๕
การตรวจสอบข้อเท็จจริง

ข้อ ๑๒ การตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับที่ดินตามข้อ ๕ เช่น ประวัติความเป็นมา ที่ตั้ง ขอบเขต สภาพปัญหาและการแก้ไขปัญหา ให้เป็นหน้าที่ของนายอำเภอร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยให้สำนักงานที่ดินจังหวัดหรือสำนักงานที่ดินจังหวัดสาขาให้การสนับสนุนในการดำเนินการด้วย

หมวด ๖
ค่าใช้จ่าย

ข้อ ๑๓ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ประโยชน์ร่วมกัน เช่น การออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง การตรวจสอบหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง การดำเนินคดีกรณีมีข้อพิพาท การรังวัดทำแผนที่ การจัดทำทะเบียนที่ดินสาธารณประโยชน์ รวมทั้งค่าใช้จ่ายอื่นใดที่เกี่ยวข้อง ให้เบิกจ่ายจากงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๑๔ บรรดาคำขอ และเรื่องราวใดซึ่งได้ดำเนินการไปแล้ว หรืออยู่ระหว่างดำเนินการก่อนระเบียบนี้ใช้บังคับให้ดำเนินการต่อไปได้ เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๓
ถาวร เสนเนียม
รัฐมนตรีช่วยว่าการ ฯ ปฏิบัติราชการแทน
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย